

нереалізовані втрати в результаті операцій в межах економічної групи, за винятком випадків, коли їх можна відшкодувати.

Таким чином, виходячи з вищенаведеного можна зробити висновок, що загалом національні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору хоч і відповідають основі міжнародних їх потрібно ще до опрацювати. Вище наведене свідчить проте що в Україні потрібно ще багато зробити для подальшої модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі та забезпечення якості та прозорості інформації поданої у звітності. Відповідно до Стратегії уряд планує розробити методичні рекомендації по складанню консолідованої фінансової звітності, визначити структуру консолідації фінансової звітності, забезпечити оприлюднення річної фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності та розробити програми навчання та підвищення кваліфікації працівників [4].

Список використаних джерел:

1. МСБО ДС 6 «Консолідовані фінансові звіти та облік контрольованих суб'єктів господарювання [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://195.78.68.18/minfin/control/uk/archive/docview?typeId=81038&sortBy=0>
2. НП(С)БО ДС 102 «Консолідована фінансова звітність», затверджено Міністерством фінансів України від 24.12.2010 р. №1629// [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0087-11#n17>.
3. IPSAS 35 «Consolidated Financial Statements» // [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ifac.org/publications-resources/ipsas-35-consolidated-financial-statements>
4. Про схвалення Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року, затверджено Наказом Кабінета міністрів України від 20 червня 2018 р. №437-р. // [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80?find=1&text=%EA%EE%ED%F1%EE%EB%B3%E4%EE%E2%E0%ED%E0+>

Яцишин С. Р.

кандидат економічних наук, доцент

Джерелейко Т. В.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

МОДЕРНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ ЗА ДОХОДАМИ І ВИДАТКАМИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Інтеграція України в Світове Співтовариство відкрило перед національною економікою широкі можливості для розвитку відносин із зарубіжними партнерами та викликала необхідність реформування та модернізації існуючої системи бухгалтерського обліку в державному секторі. Економічна ситуація в бюджетній сфері вимагає практичного вдосконалення діючої системи обліку і теоретичного її перегляду з метою урахування нових явищ, процесів, що виникли в сучасних умовах, найважливішими з яких є утворення нових об'єктів обліку та вдосконалення системи управління суб'єктами державного сектору.

Практики та науковці, економісти та бухгалтери останніми роками приділяють значну увагу питанням удосконалення організації та ведення обліку суб'єктами державного сектору.

Реформування національної системи бухгалтерського обліку в Україні розпочалось ще у 90-х роках минулого століття у зв'язку із введенням в дію планів рахунків для банків, господарських підприємств та бюджетних установ. На даний час в банківському та приватному секторах проходить відпрацювання облікових методів і процедур, що базуються на міжнародних принципах. Тому і у державному секторі зроблено лише перші кроки на шляху реформування системи бухгалтерського обліку.

Основні передумови модернізації існуючої системи бухгалтерського обліку в державному секторі встановлені міжнародною практикою. На думку В.М. Метелиці можна виділити такі основні фактори модернізації обліку в державному секторі [2] (рис.1).

Крім існуючих факторів, що вплинули на процес модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі в Україні існує також ряд проблем, що стали передумовою для проведення модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України.

Так, першою передумовою став опосередкований вплив Національного банку України на організацію бухгалтерського обліку в державному секторі України. Відповідно до ст. 112 Бюджетного кодексу України та ст.6 Закону України про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні порядок ведення обліку та складання звітності про виконання бюджетів і госпрозрахункових операцій бюджетних установ встановлюється Державною казначейською службою України. З другого боку, Державна казначейська служба України є учасником Системи міжбанківських переказів Національного банку України і повинно дотримуватись його вимог щодо структури побудови рахунків.

Наступною передумовою модернізації є застосування різних методів ведення бухгалтерського обліку. На даний час в бюджетному обліку використовують касовий метод, а в бухгалтерському обліку виконання кошторисів бюджетних установ – метод нарахувань.

Третьою передумовою є те, що ведення бухгалтерського обліку в державних цільових фондах здійснюється за різними методиками, а використання різних планів рахунків обліку є не виправданим.

Четверта передумова – подвійна консолідація звітності. Звітність про виконання бюджетів консолідується окремо по вертикалі Державної казначейської служби України та окремо по вертикалі головних розпорядників бюджетних коштів. Також, звітність за касовими операціями консолідується зі звітністю, отриманою поза казначейським обслуговуванням через його відсутність в деяких розпорядників, що робить неможливим отримання оперативної звітної інформації [4].

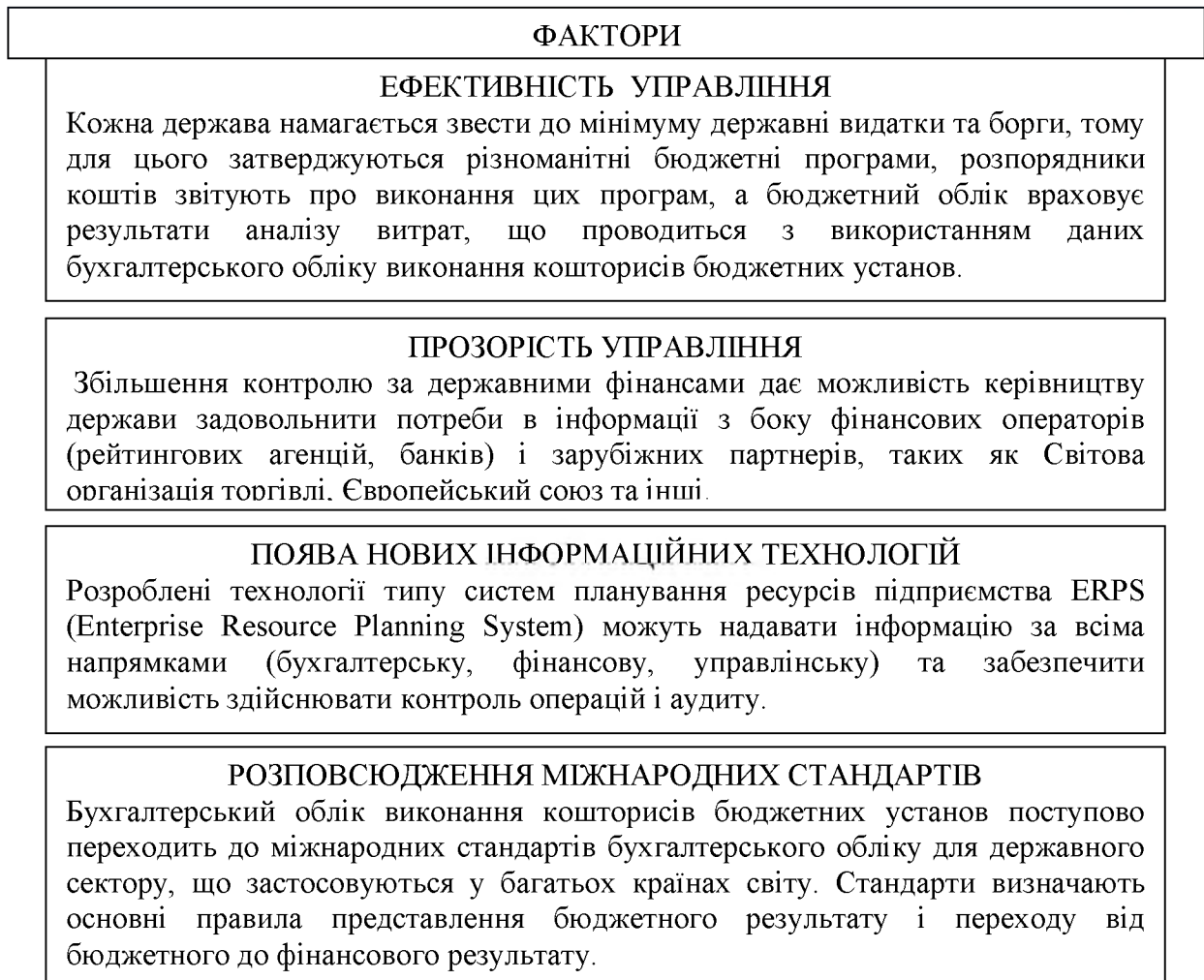
Наступною передумовою є використання різноманітних програм для здійснення облікових операцій у державному секторі економіки, що перешкоджає проведенню комплексної автоматизації системи бухгалтерського обліку.

Шостою і останньою передумовою є невідповідність нормативно-правових актів Державної казначейської служби України з питань обліку та звітності міжнародним стандартам.

Враховавши усі існуючі проблеми та з метою їх вирішення та проведення повноцінного реформування бухгалтерського обліку в державному секторі економіки урядом України було затверджено Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 рр., затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2007 року № 34. Основною та найголовнішою метою цієї стратегії є удосконалення системи бухгалтерського обліку в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів, а завданнями – є удосконалення методології та перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку та звітності, створення уніфікованого організаційного та інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку [3].

28 грудня 2018 року, м. Тернопіль

Рис. 1. Основні фактори модернізації обліку в державному секторі економіки

Проведення модернізації бухгалтерського обліку за допомогою затвердженої стратегії в кінцевому результаті повинно сприяти удосконаленню:

- 1) управлінню державними фінансами;
- 2) системи стратегічного бюджетного планування на середньостроковий та довгостроковий період;
- 3) порядку складення і виконання бюджету на основі програмно-цільового методу в бюджетному процесі;
- 4) системи контролю за процесом виконання бюджету;
- 5) інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами.

Відповідно до статті 56 Бюджетного кодексу України, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007 - 2015 роки, було затверджено План заходів щодо модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2016 - 2018 роки.

Відповідно до Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки [6], схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142, показником, за яким вимірюється досягнення результату реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі, є отримання оцінки

«А» за показником РІ-29.3 «Стандарти звітності» Звіту про ефективність управління державними фінансами (PEFA).

20 червня 2018 р. № 437-р розпорядженням Кабінету Міністрів України було схвалено нову Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року [7].

Список використаних джерел

1. Левицька, С.О. Результативність перших етапів розвитку реалізації стратегії модернізації бухгалтерського обліку державного сектору України // Вісник КНТЕУ. – 2010. – №2. – С. 54-57.
2. Метелиця, В.М. Проблемні питання модернізації обліку в державному секторі України/В.М. Метелиця // Облік і фінанси АПК.-.2009.-№4.
3. Сушко, Н. Сучасний стан бухгалтерського обліку у державному секторі та перспективи його реформування/ Все про бухгалтерський облік: проф. бух. газета. - Київ, 2007.-№11-с.25-31.
4. Хорунжак, Н.М. Проблеми узгодження законодавчої бази і напрямки модернізації обліку в бюджетних установах/Н.М.Хорунжак//Вісник ЖДТУ: Економічні науки №2(48) — 2009.
5. Яцишин, С. Р. Суб'єкти державного сектору в структурі економіки держави [Текст] / С. Р. Яцишин // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 10-11 жовт. 2014 р.] / редкол. : З. В. Задорожний, В. А. Дерій, М. Р. Лучко [та ін.] ; г, л. ред. З. В. Задорожний. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - С. 182-183.
6. Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142.
7. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року, затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 червня 2018 р. № 437-р.